

Til: Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Høringsvar om ændring af straffeloven (samtykkebase- ret voldtægtsbestemmelse)

Indledning

Et hovedformål med lovforslaget er at styrke den seksuelle selvbestemmelsesret og lægge afgørende vægt på frivillighed og samtykke. Det er positivt.

DH ser visse handicapvinkler på den problematik, som lovforslaget handler om.

Derfor har vi valgt at afgive høringssvar. Vi ser lovbehandlingen som en anledning for regering og Folketing til at sætte fokus på at forbedre beskyttelsen af mennesker med handicap mod seksuelle overgreb.

Det er der desværre behov for. Det viser friske rapporter fra Institut for Menneskerettigheder fra september måned. Mere end hver tredje offer for seksuelle overgreb har et kognitivt eller psykisk handicap.

Beskyttelsen af denne gruppe borgere bør derfor forbedres.

Strafferammen på 4 år i § 218 i straffeloven for seksuel udnyttelse af en persons sindssygdom eller mentale retardering bør desuden hæves.

Styrk beskyttelsen af mennesker med kognitive og psykiske handicap mod seksuelle overgreb

Institut for Menneskerettigheder har undersøgt mødet med politi og retsvæsen for ofre for volds- og seksualforbrydelse med kognitive og psykiske handicap.

Det fremgår, at 39 % af dem, der anmelder seksuelle overgreb, har et kognitivt eller psykisk handicap. Det er tre gange så mange, som man skulle forvente ud fra deres andel af befolkningen.¹

---

¹ "Voldsofre med psykiske og kognitive handicap. En undersøgelse af barrierer i straffesagsprocessen." (2020), s. 31-32.
https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/document/Layoutet%20hovedrapport_WEB_Voldsofre%20med%20handicap.pdf

Med andre ord: Vi har at gøre med en gruppe borgere, som er stærkt overrepræsenterede som ofre.

Det er oven i købet en gruppe borgere, som er sårbare i mødet med straffesagsprocessen. De har behov for tilpasning og støtte for i forhold til anmeldelse, afhøring, beskikkelse af advokat, ansøgning om erstatning osv. Hvilket ikke sker i tilstrækkeligt omfang i dag.

Institut for Menneskerettigheder foreslår en række tilpasninger af straffesagsprocessen. Fx bør der indføres en pligt til tidlig, individuel vurdering af ofrene for at afdække, om de har behov for særlig beskyttelse og støtte i straffesagsprocessen.²

DH støtter disse forslag. Derudover anbefaler vi, at årsagerne til de hyppige seksuelle overgreb undersøges nærmere. Formålet er at få mere viden om, hvordan denne sårbare gruppe kan sikres en bedre beskyttelse fremadrettet.

DH foreslår:

At regering og Folketing i forbindelse med lovbehandlingen giver tilsagn om at arbejde for at beskytte mennesker med kognitive og psykiske handicap bedre mod seksuelle overgreb.

Dels gennem en undersøgelse af årsagerne. Dels gennem tilpasninger af straffesagsprocessen til denne gruppes behov.

Højere straf for seksuelle overgreb på mennesker med kognitive eller psykiske handicap

Straffelovens § 218 forbyder udnyttelse af en persons sindssygdом eller mentale retardering til at skaffe sig samleje med den pågældende. Strafferammen er i dag 4 år.

Vi noterer med tilfredshed, at lovforslaget bevarer denne særlige paragraf, der har til hensigt at beskytte mennesker med kognitive eller psykiske handicap mod seksuelle overgreb.

Vi er dog ikke tilfredse med strafferammen.

Strafferammen er 8 år for eksempelvis voldtægt efter § 216, stk. 2, i den gældende straffelov, der handler om ulovlig tvang eller situationer, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen. Men kun 4 år for forbrydelser efter § 218.

Der bør her ske en ligestilling. Som det er nu, mener vi, der sendes et forkert signal, at det kan være billigere at udnytte mennesker med handicap seksuelt.

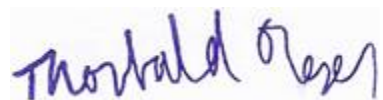
DH foreslår:

Strafferammen for forbrydelser efter straffelovens § 218 bør hæves fra 4 år til 8 år.

---

² Anbefalinger mv. fra Institut for Menneskerettigheder kan ses her: <https://menneskeret.dk/udgivelser/voldsofre-psykiske-kognitive-handicap-undersogelse-barrierer-straffesager>

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Thorkild Olesen". The signature is written in a cursive style and is set against a light grey rectangular background.

Thorkild Olesen, formand

For yderligere oplysninger kontakt chefkonsulent Torben Kajberg på tk@handicap.dk